

De Voorzitter van de Adviesraad Internationale Vraagstukken
Prof. Mr. J.G. de Hoop Scheffer
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Ministerie van Buitenlandse
Zaken

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
BIS-069/2014

Datum 4 juni 2014

Betreft reactie op AIV-advies 'Ontwikkelingssamenwerking: meer dan een definitiekwestie'

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u de kabinetsreactie op het briefadvies van de AIV 'Ontwikkelingssamenwerking: meer dan een definitiekwestie' (advies no. 25, mei 2014), waarin u ingaat op de inhoud van het Interdepartementale Beleidsonderzoek (IBO) 'Naar een nieuwe definitie van ontwikkelingssamenwerking: beschouwingen over ODA' en de kabinetsreactie daarop. Een afschrift van deze brief zal aan de Voorzitter van de Eerste Kamer en de Voorzitter van de Tweede Kamer worden gezonden. In deze reactie volg ik de indeling van het briefadvies (inleiding, observaties en aanbevelingen).

Inleiding

Namens het kabinet dank ik de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) voor het advies. De AIV levert daarmee een bijdrage aan de discussie over de modernisering van de definitie van ontwikkelingssamenwerking en de toekomst van internationale samenwerking in bredere zin.

Ik ben blij met uw observatie dat 'Nederland internationaal een goede reputatie heeft opgebouwd op het terrein van ontwikkelingssamenwerking door jarenlang kwalitatief hoogwaardige ontwikkelingshulp te bieden'. Ik deel uw analyse dat dit een goede investering is, die meerwaarde oplevert voor het buitenlands beleid en daarmee voor de Nederlandse belangen. Uit een IOB-studie die binnenkort verschijnt blijkt dat iedere euro bilaterale ontwikkelingssamenwerking Nederland naar schatting 70 tot 90 cent aan extra export oplevert.

Ook waardeer ik de erkenning dat er een nieuwe en brede aanpak nodig is. Bij uw onderschrijving van het kabinetsstandpunt dat er internationale afspraken moeten komen over 'wat van wie mag worden verwacht en hoe die inzet wordt gemeten', wil ik de kanttekening plaatsen dat niet alleen inzet maar ook resultaten gemeten moeten worden.

Observaties over het IBO-rapport

Uw observaties gaan in op de belangrijkste elementen van zowel het IBO-rapport als de kabinetsreactie daarop. Beide pleiten voor een herijking in internationaal verband, waarbij *Official Development Assistance* (ODA) wordt geherdefinieerd en in een breder kader wordt gezet, zodat het systeem beter aansluit bij de nieuwe verhoudingen in de wereld en de nieuwe mondiale uitdagingen, maar tegelijkertijd recht doet aan de nog steeds grote armoedeproblematiek.

Ik deel uw analyse dat voorspelbaarheid en eigenaarschap gestimuleerd door een internationale transparante registratie van groot belang zijn. Juist vanwege die voorspelbaarheid wil ik vasthouden aan een internationaal overeengekomen norm. Nu nog voor ODA en in de toekomst wellicht voor een breder kader van internationale publieke goederen.

Ik ben het met u eens dat differentiatie tussen landen de doelstelling om extreme armoede in 2030 uitgeroeid te hebben niet in gevaar mag brengen. Ik wijs er in dit verband wel op dat armoede ook met andere instrumenten dan die onder de ODA-definitie vallen kan worden verminderd. U noemt zelf in dit verband al beleidscoherentie voor ontwikkeling en die instrumenten op het terrein van klimaat, veiligheid en migratie die buiten de ODA-definitie vallen. Ik wil daar de ontwikkeling door bijdragen van private partijen aan toevoegen. Juist omdat de uitdagingen voor de toekomst groot zijn zullen zowel publieke als private bijdragen maximaal gemobiliseerd moeten worden.

Aanbevelingen

De aanbevelingen in het briefadvies zie ik grotendeels als een bevestiging van het kabinetsbeleid zoals dat in de reactie op het IBO-rapport is verwoord.

In het licht van de post-2015 agenda en de transitie naar een breder stelsel van internationale samenwerking houdt Nederland vast aan de internationale norm van 0,7%, ook al haalt Nederland die norm zelf op dit moment niet.

Ik ben het met u eens dat een nieuwe definitie van ODA rekening moet houden met het Verdrag van Lissabon, waaraan ook Nederland gehouden is. Het Verdrag van Lissabon zegt expliciet dat armoedebestrijding het hoofddoel van de ontwikkelingssamenwerking van de Unie is, maar laat ruimte aan de lidstaten voor complementair beleid. Dat past mijns inziens goed binnen de huidige definitie van ODA, die economische ontwikkeling en welvaart in brede zin (welzijn) als doel neemt.

Vanwege de ontwikkeling in de richting van een nieuw en universeel mondiaal kader voor internationale publieke goederen ben ik geen voorstander van aparte inputdoelstellingen voor armoede, klimaat, vrede en veiligheid en migratie, zoals door u wordt aanbevolen. Ik ben het wel met u eens dat er een extra inspanning nodig is om landen die achterblijven bij de bestrijding van extreme armoede te ondersteunen. Daarom pleit ik voor normerende afspraken over een minimale inzet op de bestrijding van extreme armoede in lage-inkomenslanden.

Waar private partijen gebruik maken van publiek geld dienen zij uiteraard verantwoording af te leggen. Als er sprake is van publiek-private samenwerking zal gekeken worden of afspraken over de inzet en resultaten van het private deel zijn nagekomen. Waar resultaten uitsluitend met privaat geld worden gerealiseerd zal die verantwoording vaak op vrijwillige basis gebeuren, hoewel aan de aftrekbaarheid van giften ook rapportageverplichtingen zijn verbonden.

Ik wil een goede en transparante rapportage van inzet en resultaten zowel nationaal als internationaal stimuleren. De DAC heeft al aangekondigd meer werk te gaan maken van de registratie en monitoring van alle vormen van externe financiering van ontwikkeling. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de overheidsbijdragen van de leden van de DAC (ODA en non-ODA), maar ook naar de mate waarin – in de woorden van het briefadvies – ‘diverse categorieën landen, bedrijven en internationale en maatschappelijke organisaties bijdragen aan de realisering van de mondiale ontwikkelingsdoelen’. Registratie is een eerste stap in de richting van het universele en integrale systeem van afspraken over het bereiken van mondiale doelen dat mij op termijn voor ogen

staat. Ik ben blij dat u die visie ondersteunt en bereid bent hierover nader advies uit te brengen.

Onze referentie
BIS-069/2014

Lilianne Ploumen
Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking